

OBSAH

Předmluva: Cíl této učebnice - jak s ní pracovat	5
Díl první: Základy psychologie osobnosti	
Uvod – deset zřetelů uplatňovaných vůči člověku jakožto osobnosti	9
1. Zřetel k základním vlastnostem - schopnostem, temperamentu, charakteru	12
1.1 Schopnosti	12
1.2 Temperament	14
1.3 Charakter	17
2. Zřetel k zaměřenosti – osobnost jako člověk o něco usilující, vytyčující si cíle	19
2.1 Zaměřenost jako perspektivní orientace	20
2.2 Co tvoří zaměřenost osobnosti?	21
3. Zřetel k mezilidským vztahů – osobnost jako začleněnost	25
3.1 Druhy mezilidských vztahů	26
3.2 Způsoby sociálního začlenění osobnosti	27
4. Zřetel k sebepojetí – osobnost jako „já“	29
4.1 Ke vzniku sebepojetí – teorie sociálního zrcadla	29
4.2 K pojmu identita osobnosti	30
5. Zřetel k autoregulaci – osobnost jako člověk sám sebe ovládající	32
5.1 Vybraná téma posilování autoregulace	32
5.2 Autoregulace sebeomezující / obranná	33
6. Zřetel k genderu / rodu – osobnost jako muž či žena, vlastnosti maskulinní či femininní	35
6.1 K mechanizmům vývoje femininních versus maskulinních vlastností	36
6.2 Sexismus	38
7. Zřetel k potencialitám – osobnost jako možnosti	39
7.1 Potenciality a věk	39
7.2 Hlavní směry aktualizace / využívání potencialit	40
7.3 Co způsobuje, že potenciality nejsou využívány	41
8. Zřetel k přesahu – osobnost jako transcendující bytost	42
9. Zřetel k celistvosti – osobnost jako strukturovaný celek	44
9.1 Strukturální pohled na celistvost osobnosti	44
9.2 Desintegrita jako porucha celistvosti osobnosti	46
9.3 Dobře integrovaná osobnost	47
10. Zřetel k životní cestě – osobnost jako usilování o smysl a naplnění života	49

10.1	Hrozba – život beze smyslu, cesta, která nikam nevede	50
10.2	Hledání smysluplné životní cesty	51
Díl druhý: Základy vývojové psychologie		
Úvod – čtyři teze orientující náš pohled na vývoj osobnosti		54
1.	Charakteristika základních činitelů vývoje	60
1.1	Činitelé biologičtí	60
1.2	Hmotní činitelé vnějšího prostředí	61
1.3	Druži lidé – sociální a společensko kulturní činitelé	61
1.4	Aktivity samotného vyvíjejícího se jedince	62
2.	Úrovň vývoje osobnosti	64
2.1	Vývoj jako zrání	64
2.2	Vývoj jako učení	65
2.3	Vývoj jako socializace	66
2.4	Vývoj jako edukace	71
2.5	Vývoj jako osobnostní seberozvoj	72
3.	Periodizace vývoje	75
3.1	Kojenecké období – první rok života	76
3.2	Batolecí období	79
3.3	Předškolní věk	81
3.4	Raný školní věk	84
3.5	Pubescence	85
3.6	Adolescence	92
3.7	Dospělost – raná, střední, pozdní	96
3.9	Stáří	98
Povinná literatura k dalšímu studiu		101